ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

За извршување на буџетот на Општина Демир Капија за период 01.01.2026-31.03.2026

Согласно Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа член 32 став (2) („Службен весник на Република Македонија "бр. 61/04, 96/04, 67/07, 156/09, 47/11, 192/15 и 209/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 244/19, 53/21, 77/21, 150/21, 173/22, 170/24 и 37/25), се утврдува обврската на Градоначалникот на општината да доставува до Министерството за финансии и до Советот на општината квартални извештаи со образложение за извршување на буџетот во рок од еден месец по заршувањето на кварталот.

Реализацијата на приходите и на расходите на ***основниот буџет*** на општината заклучно со првиот квартал е 18.393.316 денари од предвидените 120.803.429 денари или 15.23%.

Во буџетот на Општина Демир Капија, за првиот квартал биле реализирани приходи во износ од 35.900.933 денари, од планираните 197.918.241 денари од вкупниот ***консолидиран буџет*** на општина Демир Капија, или 18.14% реализација, додека реализираните расходи се во вкупен износ од 34.692.988 денари од планираните 197.918.241 денари од вкупниот буџет на Општина Демир Капија или 17.53%.

Реализација на изворите на финансирање на Општина Демир Капија

Приходите на Буџетот на општината, вклучително и приходите на единките корисници, за 2026 година се планирани и реализирани во согласност со законските прописи, како и со досегашниот тренд на наплата на изворните приходи и трансферите (дотациите) од Буџетот на Република Северна Македонија. Структурата и висината на овие приходи се прикажани во табелата во продолжение:

	Вид на приход	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
71	*Даночни приходи*	32.431.259	3.199.796	3.130.149	9.65
72	*Неданочни приходи*	5.110.000	523.607	592.637	11.60
73	*Капитални приходи*	27.054.820	243.597	363.628	1.34
74	*Трансфери и донации*	133.322.162	34.665.253	31.814.519	23.86
	Вкупно:	**197.918.241**	**38.632.253**	**35.900.933**	**18.14**

Даночни приходи

Даночните приходи во 2026 година се планирани во износ од 32.431.259 додека нивната реализација во првиот квартал изнесува 3.130.149 денари.

Вид на приход	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
Данок од доход, од добивка и од капитални добивки	2.060.000	463.516	556.212	27.00
Даноци од имот	6.003.000	1.029.648	859.514	14.32
Даноци од специфичини услуги	23.158.259	1.599.369	1.441.785	6.23
Такси за користење или дозволи за вршење на дејност	1.210.000	107.263	272.638	22.53

Вкупно:	**32.431.259**	**3.199.796**	**3.130.149**	**9.65**

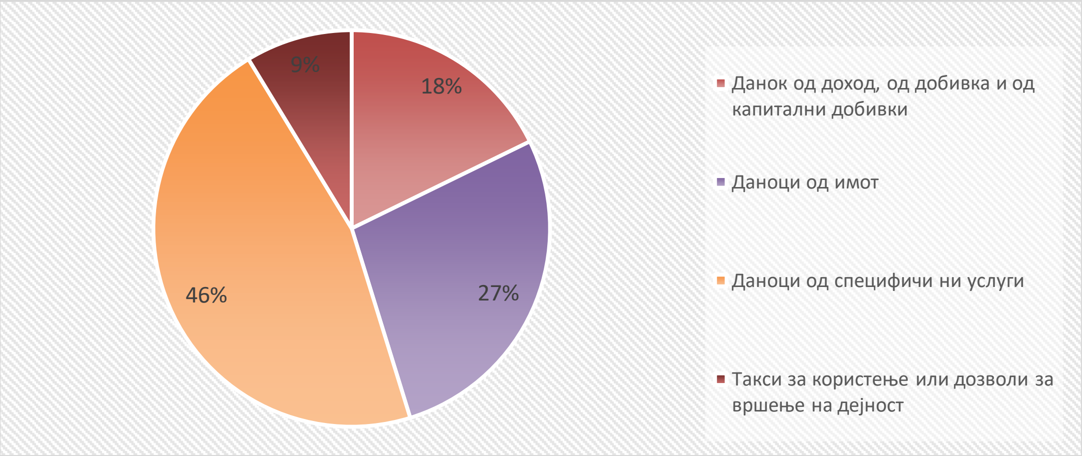

Даноци на имот

Во структурата на даночните приходи може да се забележи дека најголемо финансиско учество има ставката даноци од специфични услуги, со реализација во износ од 1.441.785 денари. Остварените приходи од данок на имот изнесуваат 269.657 денари. Притоа, приходите од данок на имот од физички лица заклучно со 31.03.2026 година изнесуваат 159.920 денари, додека наплатата од правни лица изнесува 109.737 денари. Доколку се изврши посебна анализа на данокот на имот, може да се согледа неговата структура и учество во вкупниот износ на овој вид данок, како што е прикажано во табелата во продолжение.

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
7131	Данок на имот	2.500.000	152.725	269.657	10.79
7132	Данок на наследство и подарок	500.000	51.379	62.524	12.50
7133	Данок на промет на недвижности и права	3.000.000	825.544	527.333	17.58
7135	Казни и камати	3.000	-	-	-
	Вкупно:	**6.003.000**	**1.029.648**	**859.514**	**14.32**

Даноци на специфични услуги

Во рамките на даноците на специфични услуги, приходите по основ на комунални такси и надоместоци за 2026 година заклучно со 31.03.2026 година изнесуваат вкупно 1.441.785 денари, што претставува реализација од 6,23% во однос на годишниот план.

Најголемо учество во оваа група на приходи има комуналната такса за одржување на јавно осветлување, со реализирани 1.016.869 денари, односно 25,42% од планираните средства.

Значајно учество има и комуналната такса за истакнат назив на фирма (фирмарина), со реализација од 250.450 денари или 50,09% од планираниот износ, што укажува на солидна наплата кај оваа ставка.

Приходите од комуналната такса за користење на улици со патнички и товарни возила изнесуваат 129.446 денари, односно 32,36% реализација, што претставува умерено ниво на

наплата.

Од друга страна, кај одредени ставки се забележува ниска или никаква реализација, како што се:

- комуналната такса за привремен престој (2,59%),
- комуналната такса за користење на простор пред објекти (20,90%),
- надоместокот за уредување на градежно земјиште (0,15%), додека кај повеќе ставки воопшто не е евидентирана реализација.

Ваквата состојба укажува на нерамномерна наплата по одделни видови на комунални приходи, при што најголем дел од реализацијата се концентрира кај неколку клучни ставки, додека останатите имаат минимално учество или не се реализирани во анализираниот период.

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
717111	Комунални такси за привремен престој	250.000	8.064	6.464	2.59
717112	Комунална такса за истакнат назив на фирма (фирмарина)	500.000	43.104	250.450	50.09
717115	Комун.такса за користење на улици со патн.товарни возила што се плаќа при регистрација	400.000	90.094	129.446	32.36
717116	Комунална такса што се плаќа за одржув.на јавно осветление	4.000.000	997.121	1.016.869	25.42
717119	Други приходи по основ на комунална дејност	10.000	-	-	-
717129	Други комунални такси	10.000	-	-	-
717131	Комунална такса за користење на простор пред објекти	60.000	38.873	12.541	20.90
717134	Комунална такса за поставување на витрини за изложување на стоки надвор од деловните простории	10.000	-	-	-
717135	Комунална такса за користење на плоштади идр.	50.000	-	-	-
717137	Надоместок за уредување на градежно земјиште	17.858.259	422.113	26.015	0.15
717138	Надоместоци од комунални дејности	10.000	-	-	-
	Вкупно:	**23.158.259**	**1.599.369**	**1.441.785**	**6.23**

<u>Такси за користење или дозволи за вршење на дејност</u>

Приходите по основ на надоместоци за 2026 година, заклучно со 31.03.2026 година, изнесуваат вкупно 272.638 денари, што претставува реализација од 22,53% во однос на планираниот износ од 1.210.000 денари.

Најзначајно учество во оваа група има надоместокот за одржување на јавна чистота, со реализирани 250.000 денари, кој претставува доминантен извор на приходи во рамките на оваа

категорија.

Надоместокот кој го плаќаат операторите на инсталации со Б-интегрирана еколошка дозвола е реализиран во износ од 22.638 денари, што е значително помалку во однос на претходната година (107.263 денари), што укажува на намалена наплата или динамика на прилив по овој основ.

Кај останатите ставки, како што се надоместокот за управување со отпад и надоместокот за вадење песок, не е евидентирана реализација во анализираниот период.

Ваквата структура на приходи укажува дека наплатата кај оваа група на надоместоци во најголем дел се базира на еден извор, додека останатите приходи или не се реализираат или имаат занемарливо учество, што остава простор за подобрување на наплатата и поефикасно искористување на законските можности за прибирање на овие средства.

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
718127	Надоместок кој го плаќаат операторите на инсталациите со Б-интегрирана еколошка дозвола на општината	150.000	107.263	22.638	**15.09**
718134	Надомест за управување со отпад на општината	10.000	-	-	-
718140	Надомест за одржување на јавна чистота	1.000.000	-	250.000	**25.00**
718147	Надоместок за вадење песок	50.000	-	-	-
	Вкупно:	**1.210.000**	**107.263**	**272.638**	**22.53**

Неданочни приходи

Неданочните приходи во 2026 година се планирани во вкупен износ од 5.110.000 денари, додека нивната реализација заклучно со 31.03.2026 година изнесува 592.637 денари, односно 11,60% од годишниот план.

Во структурата на неданочните приходи, најголемо учество имаат административните такси и надоместоци, со реализација од 413.406 денари или 12,34% од планираниот износ. Овие приходи претставуваат најстабилен извор во рамките на оваа категорија.

Приходите од такси и надоместоци (конто 722) се реализирани во износ од 51.473 денари, што претставува 24,51% од планираниот износ, што укажува на релативно добра динамика на наплата во анализираниот период.

Другите неданочни приходи (конто 725) се реализирани во износ од 127.758 денари, односно 8,24% од планот, што укажува на пониско ниво на реализација.

Генерално, може да се констатира дека реализацијата на неданочните приходи во првиот квартал од 2026 година се одвива со умерена динамика, при што најголем придонес имаат административните такси, додека кај останатите категории има простор за подобрување на наплатата во наредниот период.

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
722	Такси и надоместоци	210.000	-	51.473	24.51
723	Административни	3.350.000	253.597	413.406	12.34

	такси и надоместоци				
725	Други неданочни приходи	1.550.000	-	127.758	8.24
	Вкупно:	**5.110.000**	***243.597***	**592.637**	**11.60**

Капитални приходи

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
731	Продажба на капитални средства	-	-	-	-
733	Продажба на земјиште и нематеријални вложувања	27.054.820	253.597	363.628	1.34
	Вкупно:	**27.054.820**	**243.597**	**363.628**	**1.34**

Реализацијата на капиталните приходи се однесува на:

- Приходи од продажба на градежно неизградено земјиште во сопственост на републиката на износ од 31.392 денари;
- Приходи од закуп на земјоделско земјиште во сопственост на државата на износ од 70.283 денари;
- Надомест за концесии за експлотација на минерални суровини (по основ на простор) на износ од 1.964 денари;
- Надомест за концесии за експлотација на минерални суровини (по основ на експлоатирана минерална суровина) на износ од 217.500 денари;
- Надомет за утврдување на правен сатус на беспрвно изградени објекти на износ од 42.489 денари.

Трансфери и донации

Приходна шифра	*Опис*	*План*	*Реазлизација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
741	Трансфери од други нивоа на власт	133.322.162	34.500.253	31.754.019	**23.82**
742	Донации од странство	-	60.500	60.500	**100%+**
744	Тековни донации	-	-	-	-
	Вкупно:	**133.322.162**	**34.665.253**	**31.814.519**	**23.86**

Реализацијата на трансферите и донации од странство заклучно со првиот квартал за 2026 година е со вкупен износ од **31.814.519** или 23.86%.

Во делот на трансфери од други нивоа на власт реализацијата е остварена по следните основи:

- Дотации од приходи од ДДВ во вкупен износ од **5.564.079;**
- Блок дотации на општината по одделни намени во вкупен износ од **17.094.211** денари од кои:

  Блок дотација за Основно образование: 12.200.000;

  Блок дотација за социјална заштита и заштита на деца: 3.156.372;

  Блок дотација Музичка и сценско – уметничка дејност: 1.737.839;
- Приходи од Европска унија **60.500** финансиско учество од ЕУ за реализација на проек;
- Капитални трансфери од други нивоа на власт: **5.152.767**;
- Пренесен вишок од минати години во вкупен износ од **3.942.962**.

Реализирани буџетски расходи на општина Демир Капија

Вкупните реализирани расходи на општина Демир Капија за периодот од **01.01.2026** до **31.03.2026** изнесуваат **37.129.576** или **27.85%.** Реализираните расходи утврдени по економска класификација се следните:

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
40	Плати, наемнини и надоместоци за вработените	88.020.485	18.736.507	18.918.176	21.49
41	Резерви и недефиниани расходи	400.000	-	-	-
42	Стоки и услуги	43.411.073	6.064.985	4.979.879	11.47
45	Каматни плаќања	100.000	-	-	-
46	Субвенции и трансфери	11.099.902	1.129.259	1.825.524	16.45
47	Социјални бенифиции	1.100.000	80.001	252.225	22.93
48	Капитални расходи	50.586.781	9.554.060	7.271.142	14.37
49	Отплата на главница	3.200.000	1.561.764	1.446.042	45.19
	Вкупно:	**197.918.241**	**37.126.576**	**34.692.988**	**17.53**

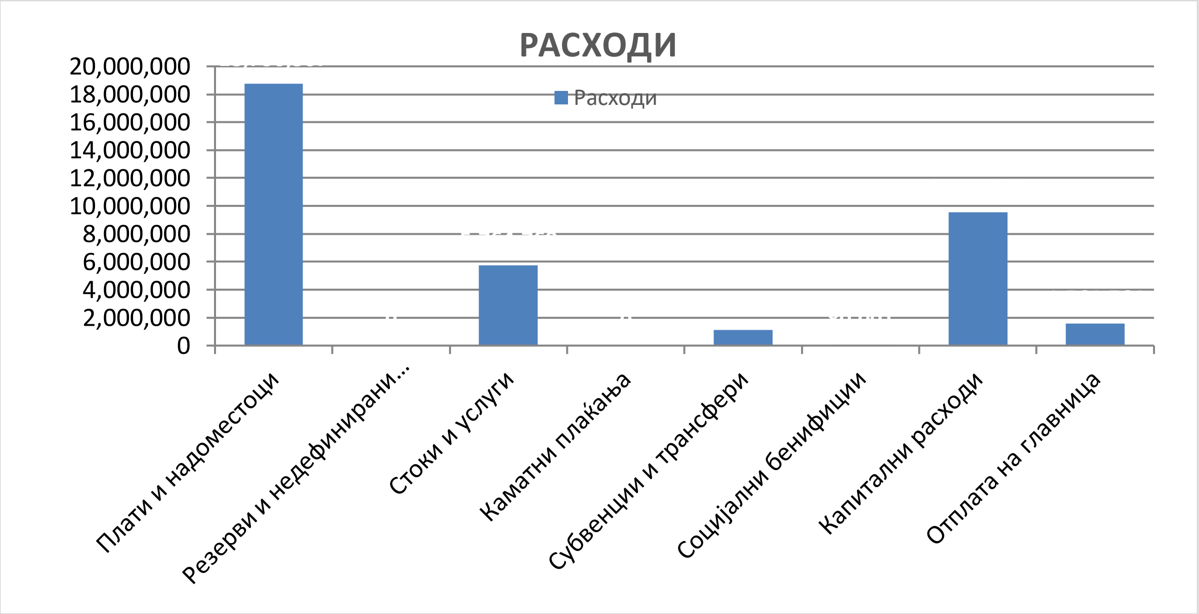

ТЕКОВНО- ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Согласно законската регулатива општинскиот буџет се следи преку различните видови на расходи, односно тековно-оперативните и капиталните расходи.

Во рамките на тековно–оперативните расходи доминираат расходите за плати и придонесите за социјално осигурување.

40 - Плати, наемнини и надоместоци за вработените

Реализацијата во делот на плати и надоместоци ги опфаќа средствата за исплата на плати на

вработените во општинската администрација, платата на градоначалникот, надоместоците за членовите на Советот, како и платите и надоместоците на единките корисници на Буџетот на општината.
Вкупната реализација по овој основ заклучно со анализираниот период изнесува 18.918.176 денари, што претставува 21,49% од планираните средства.

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
401	Основни плати	59.617.718	13.090.803	13.506.288	**22.65**
402	Придонес за социјално осигурување од работодавачи	23.465.767	5.075.814	5.255.476	**22.40**
404	Надоместоци	4.937.000	569.890	156.412	**3.17**
	Вкупно:	**88.020.485**	**18.736.507**	**18.918.176**	**21.49**

Тековни резерви (разновиди расходи)

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
412	Постојана резерва (непредвидливи расходи)	100.000	-	-	-
413	Тековни резерви (разновидни расходи)	300.000	-	-	-
	Вкупно:	**400.000**	-	-	-

****Средствата од тековната резерва се користат за одредении итни потреби на општината, доколку не се обезбедени средства или не се обезбедени во доволен износ.***

Советот на општината со одлуката за извршување на буџетот на општината, ја определува употребата на средствата за претходно утврдените намени.

Стоки и услуги

Заклучно со 31.03.2026 година, реализацијата во делот на расходите за стоки и услуги во Буџетот на Општина Демир Капија изнесува 4.979.879 денари, односно 11,47% од вкупно планираните средства.
Во структурата на овие расходи, најголемо учество имаат трошоците за комунални услуги, греење, комуникации и транспорт, со реализација од 1.866.188 денари или 21,68% од планот, што укажува на континуирана и релативно стабилна потрошувачка во оваа категорија.
Значајно учество имаат и расходите за привремени вработувања, кои се реализирани во износ од 908.890 денари, односно 20,20% од планираните средства.
Кај останатите категории се забележува пониско ниво на реализација, и тоа:

- договорни услуги (7,30%),
- ситен инвентар, алат и материјали (7,20%),
- поправки и тековно одржување (6,10%),
- патни и дневни расходи (5,37%).

Расходите за други тековни расходи се реализирани со 17,52%, што претставува умерено ниво на извршување.
Генерално, реализацијата на расходите за стоки и услуги во првиот квартал од 2026 година се одвива со умерена динамика, при што одредени категории бележат повисока реализација, додека кај поголем дел од расходите е евидентно пониско извршување, што е вообичаено за почетокот на буџетската година.

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
420	Патни и дневни расходи	382.500	73.373	20.530	5.37

421	Комунални услуги, греење, комуникации и транспорт	8.606.168	1.759.832	1.866.188	21.68
423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	6.315.293	727.868	454.555	7.20
424	Поправки и тековно одржување	11.978.500	1.519.710	730.670	6.10
425	Договорни услуги	10.158.612	961.089	741.522	7.30
426	Други тековни расходи	1.470.000	248.420	257.524	17.52
427	Привремени вработувања	4.500.000	774.693	908.890	20.20
	Вкупно:	**43.411.073**	**6.064.985**	**4.979.879**	**11.47**

Каматни плаќања

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
452	Каматни плаќања кон домашни кредитори	100.000	**-**	-	-
	Вкупно:	**100.000**	**-**	**-**	**-**

Субвенции и трансфери

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
461	Субвенции за јавни претпријатија	326.710	-	40.838	12.50
463	Трансфери до невладини организации	2.232.738	225.770	90.000	4.03
464	Разни трансфери	8.490.454	903.489	1.660.842	19.56
465	Исплата на извршни исправи	50.000	-	33.844	67.69
	Вкупно:	**11.099.902**	**1.129.259**	**1.825.524**	**16.45**

Заклучно со 31.03.2026 година, расходите за субвенции и трансфери во Буџетот на Општина Демир Капија изнесуваат вкупно 1.825.524 денари, што претставува 16,45% од планираните средства.

Во структурата на овие расходи, најголемо учество имаат разните трансфери, со реализација од 1.660.842 денари или 19,56% од планот, што претставува доминантна ставка во оваа категорија.

Субвенциите за јавни претпријатија се реализирани во износ од 40.838 денари, односно 12,50% од планираните средства, што укажува на умерено ниво на извршување.

Трансферите до невладини организации изнесуваат 90.000 денари или 4,03% реализација, што претставува пониско ниво на извршување во анализираниот период.

Исплатите по основ на извршни исправи се реализирани во износ од 33.844 денари, односно 67,69% од планираниот износ, што претставува високо ниво на реализација во однос на останатите ставки.

Генерално, може да се констатира дека реализацијата на расходите за субвенции и трансфери се одвива со умерена динамика, при што најголем дел од средствата се насочени кон разни трансфери, додека кај останатите категории постои пониско ниво на извршување во првиот квартал од годината.

Реализацијата на оваа категорија на трошоци расчленето аналитички се однесуваат на:

461130 - Субвенции за јавни претпријатија на износ од 40.838 денари;

463110 - Трансфери до здруженија на граѓани и фондации на износ од 90.000 денари;

464910 - Плаќање по судски решенија на износ од 973.606 денари;

464990 - Други трансфери (основен буџет) на износ од 626.871 денари;
464990 - Други трансфери (самофинансирачка сметка) на износ од 2.890 денари;
464990 - Други трансфери (с-ка за наменска дотација) на износ од 57.475 денари;
465130 - Трошоци по изврши исправи на износ од 33.844 денари.

Социјални бенефиции

Реализацјата во делот на социјалните надоместоци се однесува на
471160 - Еднократна парична помош на износ од 218.890 денари и
471230 – Помош за новороденчиња на износ од 33.335 денари.

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
471	Социјални надоместоци	1.100.000	80.001	252.225	
	Вкупно:	**1.100.000**	**80.001**	**252.225**	

Отплата на главница

Во делот на отплата на главница е предвидена годишната отплата согласно амортизациониот план, на долгорочен заем преку проект за ***подобрување на општинските услуги (МСИП 2)*** за изградба на три улици во општина Демир Капија и тоа: улица ,,Илинденска'', улица ,,Радњанска'', улица ,,Орце Николов''. Договорот за заем е склучен на 23.02.2016 година помеѓу Министерството за финансии и општина Демир Капија на вкупен износ од 27.272.309 милиони денари со рок на отплата до 10.02.2029 година.

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
493	Отплата на главница до други нивоа на власт	3.200.000	1.561.764	1.446.042	**45.19**
	Вкупно:	**3.200.000**	1.561.764	**1.446.042**	**45.19**

Капитални расходи

Капиталните расходи во најголем дел се однесуваат на изготвување на проекти, и изградба на улици и патишта, водовод, канализација во урбаниот дел на општината, како и во руралниот дел на општината. Од табелата можеме да согледаме дека најголема реализација има кај расходното конто 482 – Други градежни објекти со реализација од 7.271.142 денари или 14.37%.

Расходно конто	*Опис*	*План*	*Реализација 31.03.2025*	*Реализација 31.03.2026*	*Реализација во %*
480	Купување на опрема и машини	440.000	-	-	
481	Градежни објекти	-	-	-	
482	Други градежни објекти	47.332.041	9.544.347	5.152.767	10.89
483	Купување на мебел	-	-	-	-
485	Вложувања и нефинансиски средства	500.000	9.713	18.375	3.67
486	Купување на возила	2.314.740	-	2.100.000	90.72

Вкупно:	**50.586.781**	**9.544.060**	**7.271.142**	**14.37**

Реализацијата на трошоците на расходното конто **482**, расчленето аналититички се однесуват на:

482930 - Реконструкција на други објекти: 5.152.767 денари, реализирани трошоци за ,,Реконструкција на фудбалско игралиште – II фаза''.

485230 – Компјутерски софтвер: 7.920 денари;

485420 – Надомест за одземен имот: 10.455 денари;

486190 – Купување на други моторни возила: 2.100.000, реализирани трошоци за набавка на трактор.

Изготвено од
Сектор за финансиски прашања